

V Bruseli 14. júna 2024
(OR. en)

10980/24

JAI 992
COPEN 311

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	10253/24
Predmet:	Závery Rady o boji proti obchodovaniu s drogami a organizovanej trestnej činnosti: zriadenie justičnej siete pre organizovanú trestnú činnosť

Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) na zasadnutí 13. – 14. júna 2024 schválila súbor záverov Rady s názvom Boj proti obchodovaniu s drogami a organizovanej trestnej činnosti: zriadenie justičnej siete pre organizovanú trestnú činnosť. Znenie schválené Radou sa uvádza v prílohe.

Záver Rady

Boj proti obchodovaniu s drogami a organizovanej trestnej činnosti:

zriadenie justičnej siete pre organizovanú trestnú činnosť

Úvod

Všeobecne

1. Organizovaná trestná činnosť vrátane nedovoleného obchodovania s drogami predstavuje veľkú hrozbu pre európskych občanov, podniky a inštitúcie, ako aj pre európske hospodárstvo a bezpečnosť členských štátov. Organizované zločinecké skupiny čoraz častejšie využívajú extrémne násilie, infiltráciu do legálneho hospodárstva a korupciu, čím narúšajú právny štát a ohrozujú základy našich demokracií.
2. Cieľom stratégie EÚ na boj proti organizovanej trestnej činnosti na roky 2021 – 2025¹ je posilniť spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu, bojovať proti štruktúram organizovanej trestnej činnosti a trestným činom s vysokou prioritou, eliminovať zisky z trestnej činnosti a zabezpečiť modernú reakciu na technologický vývoj. Stratégia EÚ v oblasti drog na roky 2021 – 2025² a akčný plán EÚ na boj proti drogám na roky 2021 – 2025³ poskytujú zastrešujúci politický rámec pre protidrogovú politiku. Uplatňuje sa v nich integrovaný, vyvážený a multidisciplinárny prístup k drogovej problematike podložený dôkazmi, a to na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni. V novšom dokumente, v oznámení Komisie o pláne EÚ na boj proti obchodovaniu s drogami a organizovanej trestnej činnosti⁴, sa stanovujú opatrenia na posilnenie odolnosti logistických centier, a to aj prostredníctvom Európskej aliancie prístavov, na rozloženie vysokorizikových zločineckých sietí, prevenciu a medzinárodnú spoluprácu.

¹ 8085/21 + ADD1.

² Stratégia EÚ v oblasti drog na roky 2021 – 2025 (Ú. v. EÚ C 102I, 24.3.2021, s. 1.).

³ Akčný plán EÚ na boj proti drogám na roky 2021 – 2025 (Ú. v. EÚ C 272, 8.7.2021, s. 2.).

⁴ 14114/23.

3. Vychádzajúc z tohto rámca a vzhľadom na čoraz alarmujúcejšiu situáciu v oblasti drog existuje naliehavá potreba prijať účinné opatrenia na boj proti organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s drogami, a to v rámci spoločného úsilia členských štátov, inštitúcií a agentúr EÚ a na základe mnohostranného prístupu. Tieto závery sa zaoberajú aspektmi týchto opatrení, ktoré sa týkajú zriadenia špecializovanej justičnej siete na riešenie vznikajúcich trendov a hrozieb vyplývajúcich z organizovanej trestnej činnosti.

Justičná spolupráca

4. Zločinecké siete a ich nezákonné činnosti často presahujú do rôznych jurisdikcií. S cieľom bojovať proti zločineckým sieťam a ich obchodným modelom v celej EÚ musia justičné orgány posilniť svoju spoluprácu a výmenu informácií vo všetkých členských štátoch. Eurojust zohráva v tejto súvislosti dôležitú úlohu tým, že podporuje a posilňuje koordináciu a spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za vyšetrowanie a stíhanie závažnej trestnej činnosti.
5. Výmena informácií a spolupráca medzi justičnými orgánmi v zložitých cezhraničných vyšetrowaniach organizovanej trestnej činnosti by sa mohla posilniť prostredníctvom vytvorenia justičnej siete špecializovaných prokurátorov z členských štátov, ktorá by mohla vychádzať z činnosti Eurojustu, Európskej justičnej siete v trestných veciach a iných zainteresovaných strán a mohla by byť s nimi koordinovaná. Ministri spravodlivosti členských štátov na neformálnom zasadnutí ministrov 26. januára 2024 vyjadrili tejto myšlienke jasnú podporu.
6. Takáto sieť, vybavená primeranými a dostatočnými nástrojmi a zdrojmi, by mohla európskym justičným orgánom poskytovať účinnú podporu a usmernenia v príslušných otázkach, ako sú:
- identifikácia a mapovanie trendov a spôsobov fungovania organizovaných zločineckých skupín,
 - strategické usmernenia v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami a organizovanej trestnej činnosti,

- identifikácia príležitostí v konkrétnych prípadoch na ďalšie uľahčenie operačnej práce Eurojustu, spoločných vyšetrovacích tímov (SVT) a orgánov presadzovania práva, a to aj pokiaľ ide o prípravy potrebné na zriadenie SVT, v súlade s uplatniteľným právnym rámcom a bez zdvojovania úloh iných aktérov,
- dôsledky diverzifikovaného právneho rámca v celej Európe aj mimo nej.

Závery Rady

Všeobecné úvahy o vytvorení siete

1. Európska justičná sieť pre organizovanú trestnú činnosť (ďalej len „sieť“) by sa mala zriadiť a tvoriť centrum špecializovaných odborných znalostí na podporu justičných orgánov v oblasti organizovanej trestnej činnosti. Sieť bude združovať národných expertov, ktorí vedú vyšetrovania trestných činov a ktorými budú predovšetkým prokurátori a, ak je to vhodné vzhľadom na vnútroštátny kontext, vyšetrojúci sudcovia alebo príslušníci orgánov presadzovania práva.
2. Na tento účel bude sieť v prvom rade uľahčovať a posilňovať spoluprácu medzi príslušnými justičnými orgánmi, ktoré sa zaoberajú obchodovaním s drogami a organizovanou trestnou činnosťou, a mala by mať možnosť využívať metódy vyvinuté v rámci iných nástrojov EÚ, ako je EMPACT. Sieť tak zabezpečí, aby sa zdroje efektívne spájali, úsilie nezdvojovalo a aby sa plne rešpektovali existujúce štruktúry a právomoci, najmä v rámci Eurojustu, Europolu a EJS.
3. Malo by sa zabezpečiť, aby sieť mohla fungovať nepretržite, čo jej umožní rýchlo reagovať na meniace sa činnosti organizovaných zločineckých skupín. Vedomosti a odborné znalosti získané sieťou by mali byť udržateľné. Na dosiahnutie tohto cieľa sa Eurojust vyzýva, aby v závislosti od dostupných zdrojov zorganizoval sieť vo svojich priestoroch.

Úlohy siete

4. Vzhľadom na rôznorodý charakter činností organizovaných zločineckých skupín bude mať sieť široký mandát na riešenie všetkých aspektov boja proti organizovanej trestnej činnosti. V tomto zmysle bude mať sieť flexibilný mandát, ktorý jej umožňuje zvoliť si osobitné zameranie svojej činnosti v súlade s meniacimi sa trendmi a hrozbami trestnej činnosti.
5. V prvom rade sa odporúča, aby sa sieť zameriavala na centrá nedovoleného obchodu s drogami, najmä na námorné prístavy a iné logistické centrá, ktoré využívajú organizované zločinecké skupiny na dovoz nelegálnych drog a ich prepravu cez Úniu.
6. Sieť bude v úzkej koordinácii s Eurojustom a inými príslušnými aktérmi najmä:
 - a) uľahčovať výmenu odborných znalostí, najlepších postupov a iných relevantných poznatkov a skúseností pri vyšetrovaní a stíhaní organizovanej trestnej činnosti vrátane praktického uplatňovania súčasných právnych rámcov a príslušnej judikatúry a účinnej cezhraničnej justičnej spolupráce;
 - b) bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy, uskutočňovať výmenu informácií o všeobecnom vývoji a trendoch, ako aj výmenu iných ako osobných informácií, ktoré môžu prispievať k operačným činnostiam Eurojustu a vnútroštátnych justičných orgánov, najmä v rámci spoločných vyšetrovacích tímov, a môžu sa pri takýchto činnostiach použiť;
 - c) podporovať dialóg medzi rôznymi aktérmi a zainteresovanými stranami, ako sú Europol, Eurojust a Európska prokuratúra, ktoré zohrávajú úlohu v boji proti organizovanej trestnej činnosti, bez zdvojovania úsilia a pri plnom rešpektovaní existujúcich štruktúr a právomocí;
 - d) predstavovať centrum špecializovaných odborných znalostí.

Organizačná štruktúra

7. Eurojust zabezpečí, aby bola práca siete zosúladená s prácou Eurojustu a iných štruktúr, a poskytne logistickú a operačnú podporu potrebnú na plnenie úloh uvedených v bode 6.
8. Sieť by sa mala pravidelne stretávať v závislosti od potrieb členov, v zásade dvakrát ročne, pričom zasadnutia by mal usporadúvať Eurojust. Prvé stretnutie by sa malo zorganizovať ako pilotné podujatie s financovaním *ad hoc* v druhej polovici roka 2024. V ideálnom prípade by sa malo zamerať na veľmi aktuálnu otázku boja proti organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s drogami, ktorá je spojená s nezákonným dovozom drog prostredníctvom európskych námorných prístavov a iných logistických centier.
9. Sieť bude vychádzať z programu vypracovaného v prvom štvrťroku každého druhého roka po konzultácii s príslušnými inštitúciami, agentúrami a orgánmi EÚ a pri zohľadnení dostupných analýz a posúdení rizík, ako je správa Europolu o dekodovaní zločineckých sietí. Napriek tomu by sa sieť mala poskytnúť flexibilita, aby mohla pôsobiť v iných oblastiach činnosti, než sú tie, ktoré sú uvedené v programe, ak je to vzhľadom na situáciu opodstatnené.
10. Pridelenie zdrojov na účely siete by malo podliehať rozhodnutiu rozpočtových orgánov a nemal by ním byť dotknutý viacročný finančný rámec. V tejto súvislosti Rada žiada Komisiu a Eurojust, aby včas preskúmali a pripravili finančné a iné praktické aspekty a postupy potrebné pre funkcie a úlohy siete pri rešpektovaní pridelovania rozpočtových a ľudských zdrojov existujúcim sieťam a štruktúram.
11. Zdá sa, že vytvorenie stálej štruktúry podpory siete splňa skutočnú a naliehavú potrebu kvalifikovanej podpory siete. Podmienky na vytvorenie takejto štruktúry podpory by sa mali ďalej prioritne analyzovať.

12. Synergie medzi sieťou a Eurojustom alebo medzi sieťou a inými sieťami by sa zabezpečili v súlade so závermi Rady s názvom „Synergie medzi Eurojustom a sieťami, ktoré Rada zriadila v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach“ z 18. júna 2019⁵. V rovnakom duchu Rada žiada Komisiu, aby zabezpečila synergiu medzi rôznymi iniciatívami v rámci plánu, a najmä medzi touto sieťou a opatreniami prijatými Európskou alianciou prístavov.
13. Každý členský štát sa vyzýva, aby na účasť v sieti určil v súlade s vnútroštátnym postupom aspoň jedného národného zástupcu justičných orgánov s vhodnými odbornými znalosťami. Členský štát môže tiež určiť vyšetrojúceho sudcu alebo príslušníka orgánu presadzovania práva, ak je to vhodné na základe vnútroštátnych okolností.
-

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0618\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0618(01)&from=GA)